

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ ТРУДОВОГО ПРАВА»

I. Основна мета засвоєння курсу Навчальна дисципліна «Основи трудового права» спрямована на підготовку фахівців у сфері права. Студенти отримують ґрунтовні знання з правового регулювання трудових та тісно пов'язаних з ними відносин, які виникають в процесі реалізації громадянами права на працю. Фахівці у сфері трудового права володіють знаннями правового регулювання відносин соціального партнерства, зайнятості населення, виникнення та припинення трудових відносин, робочого часу та часу відпочинку, оплати праці, дисциплінарної та матеріальної відповідальності, охорони праці, вирішення трудових спорів. Предмет дисципліни «Основи трудового права» охоплює коло теоретичних і практичних проблем, які існують під час виникнення, зміни та припинення трудових відносин.

II. Місце навчальної дисципліни в програмі підготовки фахівців указаної спеціальності

Дисципліна «Основи трудового права» дозволяє набути студентам додаткових фахових компетентностей при опануванні циклу дисциплін професійної методичної підготовки. Після завершення вивчення дисципліни «Основи трудового права» студенти можуть вільно оперувати основними категоріями трудового права, характеризувати сутність трудових правовідносин (індивідуальних і колективних), використовувати практичні навички при вирішенні конкретних життєвих ситуацій, складанні документів тощо.

III. Завдання дисципліни

– оволодіння знаннями про: предмет, метод, систему, джерела та принципи трудового права.

– розуміння правової природи та особливостей: колективного договору, угод, трудового договору, робочого часу, часу відпочинку, оплати праці, структури заробітної плати, трудової дисципліни, охорони праці, трудових спорів;

– вміння аналізувати та тлумачити норми трудового права. Оволодіння студентами теоретичними знаннями та практичними навиками, які стосуються сучасної доктрини трудового права;

– вироблення власних підходів до шляхів реформування та вдосконалення норм трудового законодавства, їх практичному застосуванні.

Досягнення поставлених завдань дозволить сформувати у студентів систему знань із чинного законодавства України про кримінологію, отримати навички у розв'язанні конкретних професійних завдань, навички щодо протидії злочинності, що і є метою цього курсу.

IV. Очікувані результати навчання:

Бакалавр повинен знати:

- визначити зміст трудових правовідносин;
- давати вірну юридичну характеристику означеним фактичним відносинам;
- тлумачити чинне трудове законодавство, колективні угоди, колективні договори, трудові договори;
- застосовувати чинне законодавство про працю;
- розробляти проекти колективних угод, колективних договорів та інших локальних правових актів, трудових договорів, процесуальних документів та ділової документації;
- вирішувати практичні задачі.

Бакалавр повинен уміти:

- визначити зміст визначених фактичних відносин;
- давати вірну юридичну кваліфікацію означеним фактичним відносинам;
- тлумачити чинне законодавство, колективні угоди, колективні договори, трудові договори;
- застосовувати чинне законодавство про працю;
- розробляти проекти колективних угод, колективних договорів та інших локальних правових актів, трудових договорів, процесуальних документів та ділової документації;
- вирішувати практичні задачі.

Програма побудована за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу у вищих навчальних закладах та узгоджена з примірною структурою змісту навчального курсу, рекомендованою Європейською Кредитно-Трансферною Системою (ECTS).

V. Короткий зміст дисципліни

Кредитний модуль 1. Предмет, метод і система трудового права. Джерела трудового права. Принципи трудового права. Суб'єкти трудового права. Трудові правовідносини. Колективні договори і угоди.

Тема 1. Предмет, метод і система трудового права. Джерела трудового права. Принципи трудового права.

Трудове право як галузь права України. Місце трудового права в системі права України. Поняття трудового права. Предмет трудового права: трудові відносини працівників і тісно пов'язані з ними суспільні відносини.

Особливості методу трудового права в умовах переходу до ринкових відносин. Сфера дії норм трудового права. Роль та функції трудового права.

Розмежування трудового права від суміжних галузей права (цивільного права, адміністративного права, права соціального забезпечення, цивільного процесу). Система трудового права як галузі права. Предмет і система науки трудового права. Поняття джерел трудового права, їх класифікація та види. Історія розвитку трудового законодавства. Підзаконні акти, що регулюють працю працівників. Акти соціального партнерства. Локальні нормативно-правові акти. Значення роз'яснень Пленуму Верховного Суду України. Реформа трудового законодавства: основні напрями. Проект Трудового кодексу України. Єдність і диференціація в трудовому праві. Загальне і спеціальне законодавство про працю працівників. Поняття і значення основних принципів трудового права. Проблема імплементації принципів міжнародного трудового права у трудове право України. Формулювання і система основних принципів трудового права. Зміст і конкретизація основних принципів трудового права.

Тема 2. Суб'єкти трудового права. Трудові правовідносини. Колективні договори і угоди.

Поняття і класифікація суб'єктів трудового права. Трудова правоздатність та дієздатність. Правовий статус суб'єктів трудового права, його зміст. Поняття трудового правовідношення, його особливості. Відмінність трудового правовідношення від суміжних з ним правовідносин: цивільного, адміністративного, соціального забезпечення. Елементи трудових правовідносин. Суб'єкти трудового правовідношення. Трудова правоздатність та дієздатність громадян, підприємств, установ і організацій в сфері трудового права. Зміст трудового правовідношення, основні права і обов'язки його суб'єктів. Підстави виникнення трудових правовідносин. Загальна характеристика законодавства про колективні договори і угоди. Принципи розробки колективних договорів і угод. Поняття колективного договору. Сторони колективного договору і порядок його укладення. Зміст і структура колективного договору.

Кредитний модуль 2. Трудовий договір : поняття, зміст, порядок його укладання. Правове регулювання зміни та припинення трудового договору. Робочий час і час відпочинку. Оплата праці Трудова дисципліна. Охорона праці. Трудові спори і порядок їх вирішення

Тема 3. Трудовий договір : поняття, зміст, порядок його укладання. Правове регулювання зміни та припинення трудового договору.

Поняття і значення трудового договору. Відмінність трудового договору від суміжних цивільно-правових договорів, які пов'язані з працею (підряду, доручення, авторського та ін.). Сторони трудового договору. Зміст трудового договору. Умови, які передбачені у законодавстві і умови, що встановлюються за угодою сторін при укладанні трудового договору. Необхідні і додаткові (факультативні) умови. Поняття трудової функції і місця роботи за трудовим правом. Загальний порядок укладення трудового договору, його оформлення.

Строк випробування при прийнятті на роботу. Строк трудового договору. Укладання трудового договору на невизначений строк, на визначений строк, встановлений за погодженням сторін, на час виконання певної роботи.

Види трудових договорів. Поняття переведення на іншу роботу, види переведень. Переміщення на інше робоче місце. Зміна істотних умов праці. Переведення на іншу роботу в разі виробничої потреби і в разі простою. Підстави припинення трудового договору. Додаткові підстави припинення трудового договору. Розірвання трудового договору з ініціативи працівника. Підстави розірвання трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого ним органу. Додаткові підстави для припинення трудового договору деяких категорій працівників.

Тема 4. Робочий час і час відпочинку. Оплата праці

Поняття робочого часу і значення його правового регулювання. Правові норми робочого часу. Поняття і види робочого тижня, робочого дня і робочої зміни. Нормальна і скорочена тривалість робочого часу, неповний робочий день. Режим і облік робочого часу, порядок його встановлення. Поняття надурочних робіт і порядок їх застосування. Чергування. Поняття і види часу відпочинку. Поняття і види відпусток. Поняття і зміст заробітної плати в умовах становлення ринкової економіки. Структура заробітної плати: основна заробітна плата, додаткова заробітна плата, інші заохочувальні і компенсаційні виплати.

Тема 5. Трудова дисципліна. Охорона праці. Трудові спори і порядок їх вирішення

Поняття і значення дисципліни праці, засоби її забезпечення в умовах переходу до ринкових відносин. Правове регулювання внутрішнього трудового розпорядку. Обов'язки працівника, власника підприємства, установи, організації або уповноваженого ним органу або фізичної особи.

Дисциплінарна відповідальність працівників та її види. Дисциплінарні стягнення, порядок їх застосування, оскарження і зняття. Додаткові заходи впливу на порушників трудової дисципліни. Заходи громадського впливу, що застосовуються в разі порушення трудової дисципліни. Поняття охорони праці, її правове регулювання. Принципи правової охорони праці. Гарантії прав громадян на охорону праці. Організація охорони праці на підприємстві. Державне управління охороною праці. Участь трудових колективів і профспілок в регулюванні охорони праці.

Поняття, види і причини виникнення трудових спорів.

Розгляд індивідуальних трудових спорів в суді. Трудові спори, що безпосередньо розглядаються судом.

Порядок вирішення колективних трудових спорів. Право на страйк і його реалізація. Правові наслідки законного і незаконного страйку.

VI. Назва кафедри та викладацький склад, який буде забезпечувати викладання курсу

Кафедра права, філософії та політології: доцент Лазаренко А.М.

VII. Обсяги навчального навантаження та терміни викладання курсу:

На вивчення дисципліни відводиться 60 годин (2 кредити ЄКТС), з яких: лекційних – 10 год., практичних – 6 год., самостійної роботи студентів – 44 год.

Дисципліна викладається у VI семестрі.

VII. Основні інформаційні джерела до вивчення дисципліни (до 3-х)

1. Трудове право України [Текст]: навч. посіб. / О.І. Кисельова, Т.А. Кобзева. Суми: СумДУ, 2017. 309 с.
2. Трудове право : підручник / [О. М. Ярошенко, С. М. Прилипко, А.М. Слюсар та ін.] ; за заг. ред. О.М. Ярошенка. 3-тє вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2019. 544 с.
3. Корнєєв Ю. В. Трудове право України: Навч. посіб. / Ю. В. Корнєєв. К. Центр учбової літератури, 2019. 112 с.

VIII. Система оцінювання

Поточний контроль: усне опитування, вирішення практичних ситуацій, оцінювання підготовлених студентами презентацій, підсумкова контрольна робота.

Підсумковий контроль: залік у VI семестрі.